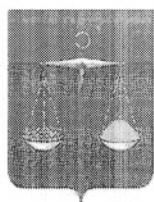

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ТЮЛЯЧИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

**ТЕЛЭЧЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ**КАРАР**

« 15 » гыйнварь 2020

с. Тюлячи

№ 10

«2020-2022 елларга Теләче муниципаль районы территориясендә юл хужалыгын үстерү» муниципаль программынын раслау турсында» 2019 елның 24 декабрендәге 738 номерлы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты каарына үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турсында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2020-2022 елларга Теләче муниципаль районы территориясендә юл хужалыгын үстерү» муниципаль программынын раслау турсында» 2019 елның 24 декабрендәге 738 номерлы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының каарына (алга таба текст буенча - Программа) түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. «Программаны финанслау чыганаклары һәм күләме» юлын «2022-19400,00 мең сум» сүзләреннән соң түбәндәгә эчтәлекле текст белән тулыландырырга: «2020 елга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Ярдәмче программының булеге белән түбәндәгә тәртиптә тулыландырырга: 2020 ел: 5960,0 мең сум.

1.2. Программаны «2020 елга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Ярдәмче программының булеге белән түбәндәгә тәртиптә тулыландырырга:

«Күшымта
«2020-2022 елларга Теләче
муниципаль районының юл
хужалыгын үстерү»
муниципаль программынына

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА
**«2020 елга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында
юл хәрәкәте иминлеген арттыру»**

Ярдэмче программа паспорты

Ярдэмче программаның исеме	«2020 елга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» ярдэмче программы (алга таба - текст буенча - ярдэмче программа)
Ярдэмче программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон, «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль максатчан программы турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 03 октябрендәге 864 номерлы карары
Муниципаль заказчи - Ярдэмче программаның координаторы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдэмче программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдэмче программаның максаты һәм бурычлары	<p>Ярдэмче программаның максатлары булып тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны кимү; - зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре саны кимү. <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - юл хәрәкәтендә катнашуучыларның куркыныч тәртибен кисэтү; - транспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләү һәм аларны юл хәрәкәтендә катнашууга керту системасын үстерү; - балалар юл-транспорт имгәнүләрен киметү; - Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү; - юл-транспорт һәлакәте урынына тиешле хезмәтләрнең килү вакытын кыскарту, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру; - транспорт чаралары куркынычсызлығы дәрәҗәсен күтәрү
Ярдэмче программаны башкаручы	Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге
Мөһим максатчан күрсәткечләр һәм индикаторлары	<p>Ярдэмче программаның мөһим күрсәткечләре булып тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны кимү. <p>Программаның мөһим индикаторлары булып тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - транспорт куркынычны киметү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны); - социаль куркынычны киметү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны); - зыяннарның авырлыгын киметү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны); - юл-транспорт һәлакәтләре күп булган урыннар санын киметү; - транспорт чарасы белән идарә итү стажы 3 елдан артмаган машина йөртүчеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү; - шәхси саксызлык аркасында юл-транспорт һәлакәтләре

	нәтижәсендә зыян күргән балалар саны кимү
Ярдәмче программаны тормышка ашыру срокы	2020 елның 15 гыйнварыннан 2020 елның 31 декабренә кадәр
Ярдәмче программаларның һәм төп чараларның үтәлешен оештыру өчен җаваплы затлар	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча ЮХИДИ бүлеге (килешү буенча), «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф бүлеге» МКУ, «Теләче РҮХ» ДАССУ (килешү буенча)
Финанслау күләме һәм чыганаклары	Ярдәмче программа буенча финанслауның гомуми күләме Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелгән башкаручыларны финанслау чаралары һәм лимитлары чикләрендә чыганаклардан тора
Ярдәмче программаның үтәлешен контролльдә тотуны оештыру системасы	Теләче муниципаль районының Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе Программа чараларының үтәлешен контролльдә тота
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтижәләре	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны 2020 елда балалар саны 2,54% ка, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы территориясендә урнашкан юлларда авариялелек дәрәҗәсе 2,9% ка кимегән
Финанслау күләме	2020 ел: 5960,0 мән сүм тәшкил итә

I. Проблеманың характеристикасы һәм аны хәл итү кирәклеген нигезләү

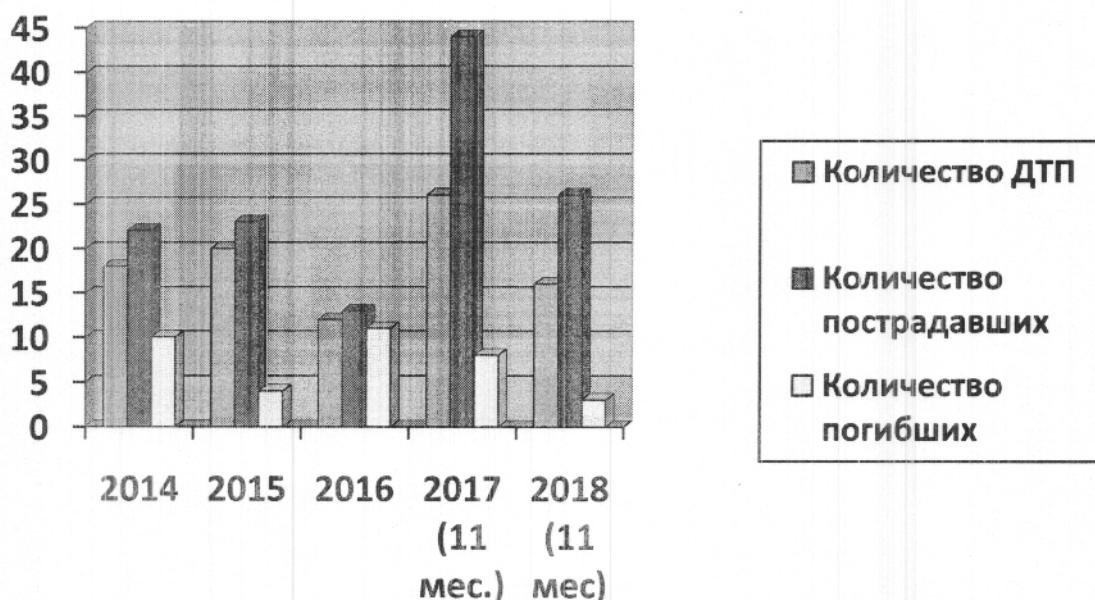
Юл хәрәкәте иминлеге-Россия Федерациясенең мәһим социаль-икътисади һәм демографик бурычларының берсе. Автомобиль транспортында авариялелек тулаем жәмғияткә дә, аерым гражданнарга да зур матди һәм мораль зыян китерә. Юл-транспорт травматизмы эшкә яраклы кешеләрне житештерү өлкәсеннән төшереп калдыруга китерә. Балалар һәлак була яки инвалид булып калалар.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү шәхси иминлекне тәэмин итү, демографик, социаль һәм икътисади проблемаларны хәл итү, тормыш сыйфатын күтәрү һәм тәбәк үсешенә ярдәм итү бурычларының бер өлеше булып тора.

Бүгенге көндә торак пунктларда һәм Теләче муниципаль районының автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрен (алга таба - юл-транспорт һәлакәтләрен) кисәтү һәм аларның авыр нәтижәләрен киметү - ин беренче бурычларның берсе.

2018 елның 11 ае эчендә район территориясендә булды:

16 ЮТН (АППГ-26 ЮТН) (АППГ-2016-12 ЮТН) (АППГ 2015-20 ЮТН) (АППГ 2014-18 ЮТН),

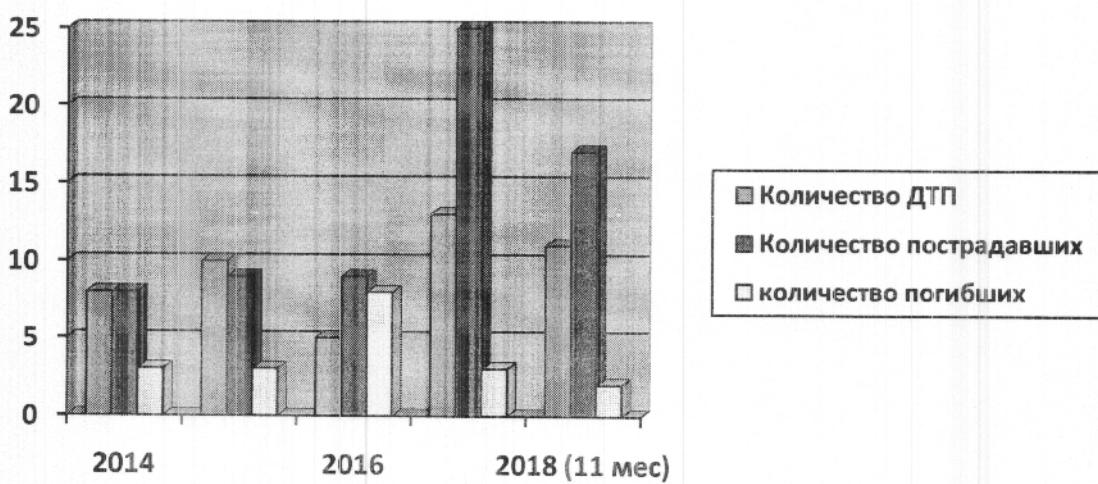

нэтижэдэ, зыян күргэн: Шуларныц 26сы - балалар (АППГ-44 (шуларныц 9ы балалар), АП 2016 елныц апрелендэ-13 кеше (шуларныц 2се балалар), АП 2015 елныц апрелендэ-23 кеше (шуларныц 1се бала), АП 2014 елныц апрелендэ-22 кеше шуларныц 4се бала),

шуларныц 3се һөлак булган (АППП - 8 кеше, шуларныц 1се - бала) (АП 2016 елныц апрелендэ - 11 кеше, шуларныц 1се - бала), (АП 2015-4 кеше) (АП 2014-10).

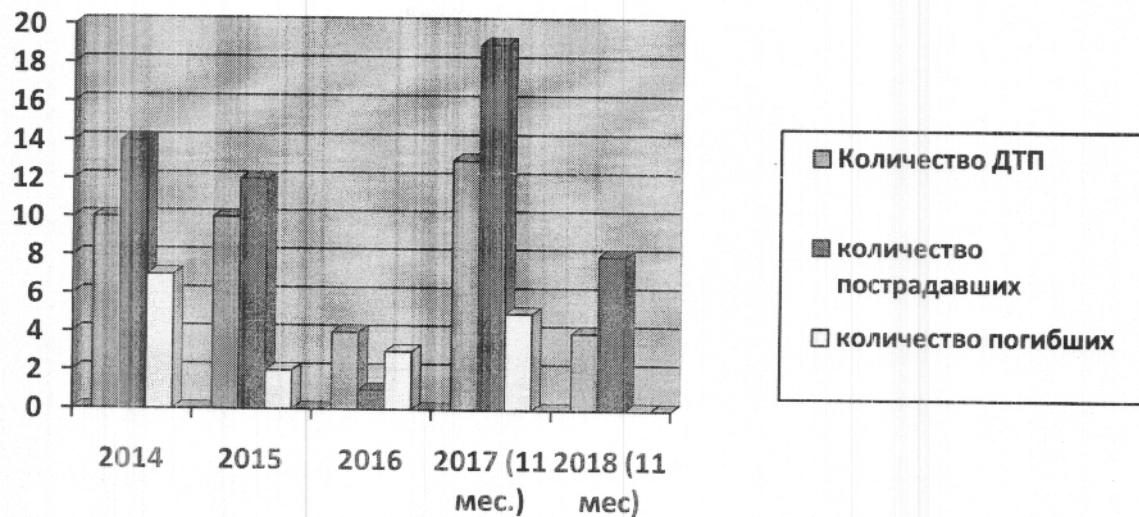
Алардан:

- региональ эхэмийттэгэе автомобиль юлында 11 юл - транспорт һөлакэте булган (АППГ 13 ЮТН (АПП - 2016-5 ЮТН), (АП-2015-10 ЮТН), (АП 2014 - ЮТН) аларда 17 кеше зыян күрдэ, 1 бала (АППГ-25) (АП - 2016-9 кеше, шулардан 1 бала) (АП - 2015-9 кеше (шуларныц 1 бала), 2014-8 кеше, шулардан 1 бала), һөлак булды-2се-0 бала (АППГ - 3) (АП-2016-8 кеше, шуларныц 1 бала) (АП - 2015-3 кеше) (АП - 2014-3 кеше);

- Мэскэү - Уфа "М-7 Волга" федераль автомобиль юлында 4 юл - транспорт һөлакэте булды (АППГ - 13 ЮТН) (АП 2016 - 4 ЮТН (АП - 2015-10 ЮТН), анда 8 кеше зыян күрдэ, 1 бала (АППГ-19), (АП 2016 - 1 кеше (АПП-2015-12 кеше,

шулардан 0 бала (АП - 2014 - 14 кеше, шулардан 4 бала), үлгэн -0 кеше (АППГ - 5 кеше) (АП - 2016 - 3 кеше) (АП-2015-2 кеше), (АП-2014-7 кеше).

Теләче муниципаль районның территориясендә потенциаль авария-куркыныч автомобиль юллары участоклары:

- Казан-Шәмәрдән а/ю участогы 68 км;
- Казан-Шәмәрдән а/ю участогында 86 км;
- Казан-Шәмәрдән а/ю участогында 78 км.

Тулаем алганды, муниципаль район территориясендә автомобиль юлларында аварияләр кылуның төп сәбәпләренә автомобиль йөртүчеләрнең билгеләнгән тизлек режимын бозулары һәм карши хәрәкәт өчен билгеләнгән полосага чыгуы керә. Юл-транспорт һәлакәтләренен сәбәбе шулай ук юл хәрәкәте процессында бер үк вакытта тәэсир итүче факторлар комплексы булып тора. Бу-транспорт чарасының техник торышы, юл катламының торышы, һава шартлары һәм башкалар.

Муниципаль районда авариялелек югары дәрәҗәсенең сәбәпләрен билгеләүче төп фактор булып юл хәрәкәтендә катнашуучылар тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү, жәмғиятъ яғыннан чаralарны тиешенчә аңлау һәм аларга ярдәм итү тора.

Юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча күрелә торган чаralар аркасында, муниципаль районда төп күрсәткечләр буенча юл-транспорт һәлакәтләре кимеде.

Авариягә бәйле катлаулы хәл һәм вәзгиятънең алга таба начарлануына тенденцияләр булу күп очракта түбәндәге сәбәпләр белән аңлатыла:

- төбәк һәм федераль әһәмияттәге транзит автоюллары булу;
- автомобильләр санының дайми артуы;
- эшкә бару өчен шәхси транспорттан файдаланучы затлар санын арттыру;
- автомобильләрнен саны арту һәм урам-юл чөлтәренең озынлыгы арасында, транспорт хәрәкәтенә заманча таләпләрне исәпкә алмаганда, арта бара торган диспропорция.

Соңғы елларда автопаркның саны тиз арту һәм юл хәрәкәтенә яңа машина йөртүчеләрне һәм йөртүчеләрне күпләп керту юл хәрәкәте шартларының үзгәрүенә һәм юл хәрәкәте шартларының катлаулануына китеңде: Теләче авылында һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы артты.

Теләче ав. Ленин урамы, Б. Нагорная урамы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында авария-куркыныч участоклар булып тора. Теләче авылы өчен иң мөһим

бурычларның берсе булып транспорт ағымнарын оптимальләштерү тора, ул торак пунктның үзәк өлешендә киеренкелекне киметә һәм транспорт чаралары белән интенсив жәяүлеләр ағымын кисүне булдырмый. Автомобиль транспорты саны арту сәбәпле, район үзәгендә транспорт чаралары саны, урам-юл чeltәре үткәру мөмкинлеге һәм сәүдә һәм административ-ижтимагый үзәкләр янындагы транспорт чаралары өчен тукталышлар булу арасында диспропорция көчәя. Мондый тенденция алдагы елларда сакланачак һәм начарланачак. Элеге мәсьәләне хәл итү чараларының берсе-Теләче авылның көнчыгыш яғыннан Арча юнәлешендә урап узучы юл.

Хәзерге вакытта проблемалы мәсьәләләр:

- транспорт һәм юл хәрәкәте иминлеге үсеше перспективаларын исәпкә алыш, торак пунктларны планлаштыру һәм төзү;
- транспорт һәм жәяүлеләр ағымнары хәрәкәтенен оптималь вариантның оештыру;
- юл-урам чeltәрен реконструкцияләү һәм карап тоту, автотранспорт чараларының техник торышы;
- халық һәм мәгариф учреждениеләре белән юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча профилактик эш алыш бару.

Юл хәрәкәте иминлеген пропагандалау-юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тоту культурасын арттырырга мөмкинлек бирүче инструментларның берсе, бу Татарстан Республикасы Президентының 2014 елның 6 декабрендәге ПУ-1115 номерлы Указында беркетлгән юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә өстенлекле бурычларның берсе.

Хәзерге вакытта Теләче муниципаль районы территориясендә мәгариф учреждениеләрендә пропаганда чаралары үткәру, массакуләм мәгълумат чараларында, Интернет чeltәрендә, «Теләче»газетасында мәгълумат урнаштыру юлы белән юл хәрәкәте куркынычсызлыгын пропагандалау буенча чаралар үткәрелә.

Теркәлгән юл-транспорт һәлакәтләренен кубесендә Теләче муниципаль районаның яшәүче машина йөртүчеләрнең гаепле булын исәпкә алыш, югарыда күрсәтелгән юл-транспорт һәлакәтләрен пропагандалау алымнары белән Теләче муниципаль районы территориясендә яшәүче машина йөртүчеләрнең үз-үзләрен тотышы дәрәжәсенә йогынты ясау мөмкин түгел.

1.1. Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары

Ярдәмче программаның максаты-гражданнарның тормышын, сәламәтлеген һәм аларның мәлкәтен саклауны тәэмин итү, жирле әһәмияттәге муниципаль район юлларында куркынычсыз хәрәкәт итү шартларына аларның законлы хокуклары гарантияләрен арттыру.

Ярдәмче программа максатларына ирешү шартлары булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кисәтү;
- машина йөртүчеләрне әзерләү һәм аларны юл хәрәкәтендә катнашууга керту системасын камилләштерү;
- балалар юл-транспорт имгәнүләрен киметү;
- торак пунктларда Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү;

- юл-транспорт һәлакәте урынына тиешле хезмәтләрнең килү вакытын кыскарту, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәту эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру;

- транспорт чаралары куркынычсызлыгы дәрәҗәсен күтәрү.

Бу муниципаль район территориясендә авариялелек күрсәткечләрен киметергә һәм, димәк, проблеманың социаль кискенлеген киметергә мөмкинлек бирәчәк.

II. Ярдәмче программаның төп чаралары

Ярдәмче программаның максатларына чаралар комплексын гамәлгә ашыру нигезендә ирешү күздә тотыла:

1. Юл хәрәкәте иминлеге проблемалары буенча максатчан мәгълүмати-пропаганда кампанияләрен үткәрү, жирле газетада, телевидение һәм радиода, интернет чeltәрендә юл хәрәкәте иминлеге мәсьәләләрен дайми яктырту.

2. Балалар һәм яшүсмөрләрне юлларда куркынычсыз тәртипкә өйрәтүнең һәм тәрбияләүнең яңа формаларын һәм методларын камилләштерү.

3. Машина йөртүчеләр белән профилактик эш системасын камилләштерү, шул исәптән юл хәрәкәте кагыйдәләрен берничә тапкыр бозучылар белән дә.

4. Контроль-кузәтчелек органнарының үзара хезмәттәшлеге системасын камилләштерү, тиз йөрешле хәрәкәт режимын, куркыныч юл участокларының транспорт-эксплуатация торышын тикшереп тору өчен технологик чаралар һәм жиһазлар керту.

5. Юл-транспорт һәлакәтләрен концентрацияләү участокларында һәм потенциаль куркыныч участокларда хәрәкәт шартларын камилләштерү буенча юл эшләре комплексын үткәрү.

6. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләрне коткару буенча муниципаль районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте эшен саклап калу, Госпитальгә кадәрге этапта медицина ярдәме күрсәту системасын камилләштерү.

7. Муниципаль район халкын юл хәрәкәте кагыйдәләренә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә жирле массакуләм мәгълүмат чаралары (газета, телевидение (булганда), радио (булганда), интернет аша беренче медицина ярдәме күрсәту методларына өйрәтүне оештыру.

Юл-транспорт һәлакәтләренең авыр нәтижәләрен кимету өчен ярдәмче программада авария-коткару эшләренең оперативлыгын һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру каралган.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсыз тәртибен формалаштыруга юнәлдерелгән массакуләм мәгълүмат чараларын кулланып чаралар комплексын гамәлгә ашыру күздә тотыла: халыкны юл хәрәкәте кагыйдәләренә, юл хәрәкәтенең хокукий мәсьәләләре буенча табибка кадәр беренче ярдәм күрсәту методларына өйрәту буенча жирле массакуләм мәгълүмат чараларында публикацияләр, чыгышлар оештыру.

Әлеге чараларны тормышка ашыру халыкның игътибарын юл хәрәкәте иминлеге проблемасына җәлеп итүне, үткәрелә торган чараларга ижтимагый ярдәм күрсәтүне һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсыз үз-үзләрен тотышы стандартларын формалаштыруны тәэмин итәргә тиеш.

2.1. Юл хэрэктен оештыруны һэм шартларны камиллэштерү

Элеге пунктгта юл хэрэкэте белэн идарэ иту системаларының заманча модификациялэрен эшлэү һэм гамэлгэ керту, юл хэрэктен оештыруның яна техник чааларын, махсус приборлар һэм механизмнары гамэлгэ керту, яна юл билгелэрен урнаштыру, юл тамгаларын төшөргэндэ пластик материаллар куллану күздэ totыла.

Төп максат-юл хэрэкэте оештыруның тагын да нэтижэлэрэк схемаларын, методларын һэм чааларын эшлэү һэм куллану юлы белэн юл-транспорт һэлакэтлэре килеп чыгу қуркынычын киметү, юл хэрэкэте шартларын яхшырту. Куелган максатка ирешу чаасы булып юллардагы қуркыныч участокларны бетерү һэм хэрэктенең барлыкка килүен һэм қуркыныч шартларын профилактикалау буенча чаалар комплексын тормышка ашыру тора. Юл хэрэктен оештыруны һэм шартларын камиллэштерүнэц төп юнэлешлэре булып тора:

1. Муниципаль район торак пунктлары буенча пассажирлар, йөк һэм махсус транспорт хэрэктенең комплекслы транспорт схемасын камиллэштерү.
2. Торак пунктларда һэм муниципаль район юлларында транспорт хэрэктенең регламентлаштырылган режимнарын керту.
3. Юл коймаларын төзү һэм реконструкциялэү.
4. Юлларны, урамнары, участокларны һэм юл өлешлэрен ясалма яктыртуны гамэлгэ керту, агымдагы карап тоту һэм реконструкциялэү.
5. Юл-транспорт һэлакэтлэрен концентрациялэү урыннарын һэм потенциаль қуркыныч участокларда бетерү буенча юл эшлэре комплексын үткэрү.

2.2. Юл хэрэкэте иминлеген тээмин иту өлкэсендэ контроль-кузэтчелек эшчэнлеген камиллэштерү

Юл хэрэкэте иминлеге буенча төп чаалар контроль-кузэтчелек органнарының үзара хезмэйттэшлэгэ системасын камиллэштерү, тиз йөрешле хэрэкэт режимнарын, қуркыныч юл участокларының транспорт-эксплуатация торышын, авыр транспорт чаалары хэрэктен контрольдэ тогту өчен техник чаалар һэм жиазлар керту, техник карау вакытында техник диагностика чааларын керту буенча эшлэр башкаруны күз алдында тата.

Төп максат-хокук, оештыру, мэгълүмати һэм техник тээмин итууне камиллэштерү юлы белэн контроль-кузэтчелек эшчэнлегенең нэтижэлелеген арттыру исэбенэ аварияне киметү.

Юл-транспорт һэлакэтлэрендэ вакытында медицина ярдэмे күрсэту өчен ашыгыч ярдэм автомобильлэренең вакытында һэлакэт урынына килүлэрэ кирэк. Санитар транспортның токтарлыксыз хэрэктен тээмин иту өчен РФ Эчке эшлэр министрлыгының Төлөче районы буенча ЮХИДИ бүлекчэсе (алга таба - районның ЮХИДИ бүлеге) белэн берлектэ ашыгыч медицина ярдэме машиналарына юл бирмэүчэ машина йөртүчелэрне ачыклау буенча анлату рейдлары үткэрергэ кирэк. Элеге чааны үтэү өчен сэламэтлек саклау учреждениес һэм районның ЮХИДИ бүлеге җаваплы.

Элеге максатны тормышка ашыру өчен түбэндэгэ бурычларны хэл иту күздэ totыла:

- юл хэрэкэте иминлеге өлкэсендэ контроль-кузэтчелек органнарынын нэтижэлэх хезмэйттэшлэгэ системасын булдыру;

- пассажирлар һәм йөк ташу вакытында юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү, объектларны, транспорт һәм юл хужалығы продукциясен һәм хезмәтләрен мәжбүри сертификацияләү;

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен, юл хәрәкәте контроле вакытында диагностика приборлары һәм чаралары, машина йөртүчеләрне әзерләү һәм аларның торышы, транспорт чараларын әзерләү һәм эксплуатацияләү, юллар төзү һәм эксплуатацияләү кагыйдәләрен бозуны теркәү буенча оператив-техник чаралар керту.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү өлкәсендә контроль-кузәтчелек эшчәнлеген камилләштерүнең төп юнәлешләре:

1. Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итүче контроль-кузәтчелек органнарының нәтиҗәле хезмәттәшлеге системасы эшен камилләштерү.

2. Район үзәгендә һәм башка торак пунктларда жәяулеләрнең интенсив хәрәкәте урыннарында юл билгеләре куелып һәм юл тамгаларын үтәү белән транзит агымы булган жәяулеләр кичү урыннарын урнаштыру.

3. Машина йөртүчеләрне әзерләүне гамәлгә ашыручи оешмаларга контроль һәм кузәтчелек системасын камилләштерү.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү өчен хәрәкәтнең тиз йөрешле режимнарына, машина йөртүчеләргә һәм пассажирларга куркынычсызлык каешларын һәм мотошлемнарны куллануга контролъне көчәйтү, исерек хәлдә йөртүчеләрне ачыклау өстенлекле бурыч булып тора.

2.3. Фәнни-тикшеренү һәм тәжрибә-конструкторлык эшләре

Әлеге Ярдәмче программага салынган чараларны гамәлгә ашыруның максаты-механизмнарга фәнни-методик һәм тәжрибә-конструкторлык ярдәме.

Фәнни-тикшеренү һәм тәжрибә-конструкторлык эшенең төп юнәлешләре булып тора:

1. Аеруча авыр нәтиҗәләргә китергән юл-транспорт һәлакәтләренең сәбәпләрен комплекслы тикшерү.

2. Юл-транспорт һәлакәтләренең торышы һәм проблемалары мониторингы.

3. Автотранспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләүне гамәлгә ашыручи укытучыларның әзерләнә торган уку-укыту планнары һәм квалификацияләрен күтәрү программаларына тәкъдимнәр.

2.4. Ярдәмче чаралар исемлеге

Ярдәмче программаның чаралар комплексы 2020 елга ярдәмче программаның түбәндәге юнәлешләре буенча капитал өртөнгөн һәм башка ихтыяжлар өчен чыгымнар статьялары буенча формалаштырыла һәм финансдана:

№ т/б	Объектның исеме	Срок	Гамәлдәге бәяләрдә капитал кертемнәр (мен сум)
1.	Торак пунктлар урамнарын яктырту (13 айыл жирлегендә)	2020	5800,0
2.	Юл билгеләрен альштыру	2020	50,0
3.	Яңа юл билгеләре алу һәм урнаштыру	2020	110,0

III. Ярдэмче программаны тормышка ашыру һәм аны тормышка ашыру барышын тикшереп тору механизмы

Әлеге ярдэмче программа «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән эшләндә һәм Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 05 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы һәм Теләче муниципаль районның башка норматив хокукий актларында билгеләнгән нормалар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Ярдэмче программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне оештыру формалары һәм методлары муниципаль заказчы-Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районаны Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Ярдэмче программаны тормышка ашыру эшләрен оештыру Теләче муниципаль районның юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча район комиссиясенә йөкләнә, ул программа чараларын үтәүне оештыру өчен жаваплы оешма һәм предприятиеләр вәкилләреннән тора.

Ярдэмче программа буенча чараларны контрактлар нигезендә гамәлгә ашыру күздә тотыла. Контракт конкурста жингән муниципаль заказчы белән төzelә. Программа буенча төzelә торган барлык объектлар да муниципаль миляк объектлары реестрында теркәлә һәм билгеләнгән тәртиптә исәпкә алына. Объектларны төзу процессы һәм контрактлар буенча бюджет акчаларын тоту тәртибе муниципаль район Башкарма комитетының Финанс-бюджет палатасы тарафыннан контрактка кул куелганин алыш һәм эшләрне тулысынча тәмамлауга кадәр контролльдә тотыла.

Ярдэмче программаны финанслау тәртибе һәм аны үтәүгә чыгымнарны, шулай ук бүләп бирелгән акчалардан файдалану турындагы хисапны исәпкә алу тәртибе Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм Татарстан Республикасы Теләче муниципаль района норматив документлары белән билгеләнә.

Ярдэмче программаның үтәлешен Теләче муниципаль районның юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе контролльдә tota.

IV. Ярдэмче программаны гамәлгә ашырудан нәтижәлелекне бәяләү һәм социаль-икътисадый нәтижәләр

Ярдэмче программаны тормышка ашыру нәтиҗәсендә Теләче муниципаль района юлларында аварияләрне киметү, үлем белән тәмамланган юл-транспорт һәлакәтләрен киметү, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү белән идарә итү системасын камилләштерү, юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшне камилләштерү, транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион иминлеген арттыру, муниципаль районда юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерү, юл чөлтәрендә куркынычсыз хәрәкәт шартларын тәэмин итү, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә контролль-кузәтчелек эшчәнлеген камилләштерү һәм юл-

транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәту сыйфатын арттыру көтелә.

3.1. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне планлаштырганда төрле дәрәҗәләрдә финанс-бюджет өлкәсендәге реаль хәл, авариянең торышы, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасының югари икътисади һәм социаль-демографик әһәмияте, шулай ук аны хәл итү мөмкинлеге исәпкә алынды.

Ярдәмче программа чарапарын финанслау Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга бүләп бирелгән акчалар чикләрендә жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаклар хисабына гамәлгә ашырылачак.

3.2. Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы партнерлык принципларына, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм оешмаларга, шул исәптән ижтимагый оешмаларга, шулай ук программаны башкаручыларның вәкаләтләрен төгәл бүлешүгә һәм җаваплылыгына нигезләнә.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру белән нәтижәле идарә итү буенча бурычларны хәл итү идарә итү рәвешләрен һәм методларын нигезле сайлап алу юлы белән гамәлгә ашырылачак.

3.3. Ярдәмче программаны тормышка ашыру идарәсенен оештыру-хокукый аспектлары

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне муниципаль район Башкарма комитеты башкара.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруда муниципаль район Башкарма комитетының структур бүлекчәләре һәм муниципаль берәмлекнән жирле үзидарә органнары катнаша.

Ярдәмче программаның дәүләт заказчыларының үзара хезмәттәшлеген тәэмин итүне Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүнен коллегиаль кинәшмә органы булган Теләче муниципаль районының Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе гамәлгә ашыра.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарәне Теләче муниципаль районының Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе рәисе башкара.

Теләче муниципаль районының Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе тубәндәге төп функцияләрне тормышка ашыра:

- киләсе финанс елына Ярдәмче программа чарапарының еллык планы проектын әзерләү һәм ярдәмче программаның дәүләт заказчылары белән килештерүгә кагылышлы мәсьәләләр буенча эшчәнлекне координацияләү;
- Программа чарапарын тормышка ашыру турында статистик һәм аналитик мәгълумат жыю һәм системалаштыру;

- Ярдэмче программа чараларын тормышка ашыру нэтижэлэрэнэ мониторинг, курсэтелгэн чараларны гамэлгэ ашыру турында аналитик мэгълүмат формалаштыру хэм Программаны гамэлгэ ашыру турында хисап эзэрлэү;
- Ярдэмче программа чараларының эффективлыгы, нэтижэлелеге курсэткечлэрэн хэм аларның ярдэмче программа индикаторларына хэм курсэткечлэрэн туры килүен бэйсез бэялэүне оештыру;
- Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыруның барышы хэм нэтижэлэре турында жэмэгатьчелеккэ мэгълүмат бирү эшчэнлэгэн гамэлгэ ашыру.

3.4. Ярдэмче программаны тормышка ашыру белэн идарэ итүнен финанс аспектлары

Ярдэмче программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты, муниципаль район бюджеты хэм бюджеттан тыш чыганаклар хисабына гамэлгэ ашырыла.

Муниципаль район Башкарма комитеты ел саен финанслау объектларының адреслы исемлеген билгели.

Ярдэмче программаның гамэлдэ булуын туктату аны гамэлгэ ашыру тэмамланган очракта, э муниципаль район Башкарма комитеты каары нигезендэ аны гамэлгэ ашыруның нэтижэсэслеге дип танылган очракта, вакытыннан алда туктатыла.

Проектны гамэлгэ ашыру өчен жаваплы - муниципаль районның Башкарма комитеты, Теләче муниципаль районының Юл хэрэктэ иминлэгэн тээмин иту комиссиясе, Россия Эчке эшлэр министрлыгының Теләче районы буенча бүлекчэсенең ЮХИДИ бүлекчэсе, «Теләче үзэк район хастаханэсе» ДАССУ, «Муниципаль район Башкарма комитетының мэгариф бүлэгэ» МКУ хэм муниципаль районның башка оешмалары хэм ижтимагый берлэшмэлэрэ.».

2. Элеге каар гамэлдэгэ законнаар нигезендэ үз көченэ керэ.
3. Элеге каарның үтгэлешен контрольдэ тогтуны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житэкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары вазифаларын башкаручы И.Х. Хәмидуллинга йөклэргэ.

Житэкчэ

Н.Н. Хажипов